

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Appendicum Corollarium, Vsus Documentorum præcedentium, & cautelæ
circa exercitia spiritualia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

Euchiri-
dij Par-
vulorū.
Lib. 1.

Phil. 2.

tius administrantur, facile non
murmurat : propriæ electionis
atque optionis commodum ubi-
querelinquere paratus est : hu-
milia & abjecta opera (à quibus
superbi abhorrent) magno cor-
dis affectu peragit. Respicit e-
nim fidelibus oculis in auctorem
vitæ Dominum Jesum, qui pro-
pter nos *semetipsum exinanivit,
formam servi accipiens.*

referre vult, studeat tota mentis
intentione vitam suam ad illa
corrigere, ordinare, atque com-
ponere. ea sæpè (quemadmodū
Auctor Epistolæ infra in conclu-
sione dicit) relegens, & exactè se
discutiens, & attenteque consi-
derans, utrū id quod legit ipse
faciat. Singula per 2 meditatio-
nem, 3 desiderium, & 4 oratio-
nem in animi viscera traicere,
& indeque ad mores traducere sa-
tagat: ita ut quovis loco ac tem-
pore mox illi occurrat, quid age-
re, quid relinquere, quid admit-
tere, quidve respicere debeat.
6 Humilitatem, obedientiam,
mansuetudinem, patientiam, cha-
ritatem, misericordiam, benigni-
tatem, & continentiam Christi
pro suo modulo imitetur; prom-
ptè se in his, quæ vel desiderabi-
lia, vel naturæ contraria sunt, re-
linquens atque abnegans. Opera
sua omnia pura intentione (sicut
suprà in primo Præcepto dictum
est) ad honorem Dei peragat: sic
enim lucida, & ipsi Domino val-
dè grata erunt. Ea mirificè exor-
nabuntur, si ipse illa saltem desi-
derio conjunxerit actionibus
Christi. Exempli gratiâ: si cu-
piat, vel in animo suo statuat o-
bedire hominibus, servire Deo,
preces offerre, laborare, jejunare,
adversa tolerare, edere, bibere,
dormire in unione illius pietatis,
quâ Christus Jesus pro se factus
homo, in terra hominibus subdi-
us fuit, Deum Patrem laudavit,
ora-

APPENDICVM
COROLLARIVM.

*Vsus Documentorum precedentium,
& cautela circa exercitia spi-
ritualia.*

1. Methodu acquirendi virtutes, per sex instru-
menta: Examen, Meditationem, Desiderium, Ora-
tionem, Praxim in occurſu occasionum, & Imita-
tionem ac Unionem Christi.
2. Revelationes non sunt expetenda: & si ad-
fuerint, caute examinanda, & cum humilitate ac-
ceptanda.
3. Nullo modo nor alijs propter Dei dona pra-
feramus.
4. Discretionu in exercitijs pietatis spirituali-
bus & corporalibus regula.
5. Contra pusillanimitatem & diffidentiam ad-
monitiones.
6. Eucharistia reverenter frequentanda, non
obstantibus tentationibus, aut desolationibus.
7. Excellentia meditationis circa passionem
Christi.
8. Fiducia quotidianis actibus in Christi mise-
ricordia debet corroborari.
9. Distractiones non superantur melius, quàm
humilitate & perseverantia.
10. Non caret magno fructu oratio, etiam in
lingua quam orans ignorat.

1.
Sex in-
strumen-
ta acqui-
renda
virtutū.

I AM, qui ex prædictis præce-
ptis eximium aliquem fructum

Enchiridij Parvulorū. Lib. 1.

oravit, laboravit, jejunavit, adversa pertulit, comedit, bibit, dormivit: aut si illa ipsa quæ facit, commendet offeratve Domino in unione ejusdem pietatis seu charitatis, in laudem æternam.

lius mutari posse, vel etiam jam in illis aliquas virtutes ipsi Domino cognitas & accepras latere. Non in sola regione suæ mentis solem gratiæ lucere, nec se solum cælestia desideria habere existimet: sed in alijs potiora Dei dona esse speret & confidat.

2. Non appetat illustrari revelationum vel miraculorum gratiâ, ut per ea nomen sanctitatis apud homines sibi comparare possit. 2. Quæ gratia si ei concessa fuerit, humiliter ac sapienter utatur illâ, sicut cognoverit placere Deo qui eam gratuito donavit. 3. Meminerit verò, quia Angelus satanæ nonnunquam transfiguratur se in Angelum lucis, ut per dolosas vanasque revelationes incautos fallat. 4. Etiam si magna sint, & magna esse sciat ea quæ cælitus percipit, nunquam tamen magnus & perfectus sibi videatur.

*Caute circa revelatione.
2. Non a vide am bienda.
3. Non credenda.
1. Cor. 12.
4. Humilitate servanda.*

Rationis judicium, & sanctæ discretionis moderamen, ubique sequatur. Nihil supra vires suas temerè attentet. Neque enim expedit, ut pertinaci animi decreto facere velit, quæcunque bona alios fecisse cognoscit.

*4. Discretionis norma & praxi.
1. Quis suam mensuram sciat.*

Perfectorum sublimia opera admiretur, ac pro eis Deo gratias agat, & ex eorum consideratione confirmetur, ne in parvis bonis operibus quæ agit, deficiat: sed quantum ad conversationis suæ tenorem attinet, magis attendat quid ipse ex munere divino facere possit, quàm quid illi fecerint aut faciant. Neque enim eadem gratia omnibus datur, nec eadem exercitia omnibus conveniunt, neque eodem modo omnes à Spiritu sancto moventur vel trahuntur. Sanè in hac vita non omnibus donum sublimioris contemplationis conceditur, non omnes eliguntur ut resideant ad mensam Regis æterni, & delicijs ejus plenius perfruantur: sed plurimi ad hoc deputantur, ut stent coram mensa, & per laboriosas actiones inserviant: qui tamen in futura vita simul cum his qui contem-

2. Non amuletur omnia charismata, sed sibi congrua.

3. Donis & benedictionibus Dei, quibus prævenitur, indignum se semper reputer. Non sibi adscribat quòd bonæ voluntatis sit, nec ob id arroganter alijs se præferat: sed quoslibet, etiam perverissimos, sibi in corde suo præponat. Agnoscat quia nisi ipse gratiâ Dei fervaretur atque protegeretur, mox deficeret in tentationibus, graviusque peccaret quàm illi: & quia si illi tantam gratiam à Deo accepissent quantum accepit, minus fortè ingrati essent, minusque peccarent quàm ipse. Sed & cogitet, eos repente, Deo adjuvante, in me-

*Humilitate letiter. Psalm. 11.
* Monita optima ad humilitatem crebro & utiliter inculcata, pro præxi.*

Enchiri-
dij Par-
vulorū.
Lib. I.

plationis dono hic claruerunt,
mensæ communis Redemptoris
ac Patris cælestis assidebunt, æter-
na beatitudine donati.

3. Sequan-
tur quæ-
que quod
a Deo vo-
catur, seu
ad hanc
Martha,
seu ad eam
templationem
Magdalena.

Quemadmodum autem hi,
quos in hac peregrinatione Rex
cælestis ad mensam suam, videli-
cet ad contemplationis quietem
vocat, ut cum eis delicietur, non
debent inciviliter se subducere,
neque tunc surgere ut stent, aut la-
boribus externis insistant, nisi o-
bedientia, vel charitas, seu causa
rationabilis requirat: ita mini-
mè convenit, ut hi qui ad stan-
dum ministrandumque deputati
sunt, relicto officio suo, non vo-
cati ingerant se mensæ Regali,
Regique assideant ad vacandum
soli contemplationi. Deus non
solum exercitijs spiritualibus, sed
etiam externis occupationibus
pro sui honore piè susceptis de-
lectatur. Ergò is qui in spiritu
proficere desiderat, sua sorte con-
tensus sit, & nihil (sicut dictum
est) ultrà vires suas temerè at-
tentet.

4. Modū
servet in
abstinen-
tijs & as-
suetudine
corporali.

Cibum, potum, somnumque
necessarium corpusculo suo non
neget: nec inusitatum abstinen-
tiæ rigorem facile consecetur:
nisi spiritu sancto revelante certò
didicerit id placere Altissimo.
Ad spiritualis vitæ continuatio-
nem minùs ei oberit, si de cibo
& potu aliquid paulò ampliùs ad-
miserit, quam si id quod necessa-
rium est subtraxerit.

Suas privatas actiones conve-
nientes alternet, ne fastidium
generent, & animum prægra-
vent.

In ipsis etiam internis exerci-
tijs suis immoderatam imagi-
nationem, nimisque vigorosam
mentis ad Deum conversionem,
& anxiam perplexamque sollici-
tudinem, vel etiam adnatum plus
justo vehementem, solerter vitet:
ut & capite sanus, & spiritu inte-
ger, in obsequio Dei persistere
possit.

Omnem quoque diffidentiam,
& indecentem pusillanimitatem,
implacabilemque timorem, ac
vanam tristitiam.

Et superfluos conscientiae
scrupulos (quibus libertas cordis
profectusque spiritualis præpedi-
ri solet) diligenter à se repelle-
re studeat.

Verumtamen si dolorem ca-
pitis, vel alia incommoda pror-
sus vitare nequiverit, non propte-
rea nimium deiciatur animo;
sed servatâ patientiâ, quidquid
modestum est, offerat Deo in lau-
dem æternam, etiam si ipse suo
vicio suâque culpâ illud sibi con-
ciliaverit.

Quando impijs in Deum ac-
divina blasphemijs, aut alijs in-
dignis suggestionibus intus pul-
satur, sæpè meliùs vincet, si illas
negligendo atque contemnendo,
mox signo Crucis edito, cogita-
tionem suam ad Vulnera Christi,
sive

sive ad alia sancta & convenientia transtulerit, quam si multis rationibus cum talibus contendere disceptareque voluerit.

4. *Confite-
lye priu-
dentium
pareat.* Prudentum & expertorum consilium circa hujusmodi erit ei admodum utile, maximè in initijs melioris vitæ.

6. *Euchari-
stica mē-
sa.* Quando ad sacram cælestemque mensam, in qua Christus verè sumitur, est accessurus.

1. *Medi-
tanda
charitas
Christi.* Religiosamente recolat charitatem illam stupendam, quæ ipse Dominus Deus noster pro nobis homo factus, etiam pati morique voluit.

2. *Vnio
cum me-
ritis eius,
& San-
ctorum.* Potest, ad supplendam inopiam spiritualem quæ laborat, offerre sanctissimam ejusdem Christi conversationem & passionem, vel etiam beatæ Mariæ Virginis Deiparæ seu aliorum Sanctorum merita. Precetur ipsum Dominum Jesum, ut suis meritis ac virtutibus animam egenam exornare dignetur.

3. *Sapè
frequen-
tanda, et
se ab his
sensibilis
devotio.
Ioan. 6.* Et quidem ab isto dignissimo, suavissimo, maximèque necessario convivio, ab isto unitatis Sacramento, quo Christo incorporamur, manemusque in eo, & cum in nobis manentem habemus, atque ita omne bonum accipimus, non facile se subducere debet propter tentationes quibus premitur, neque conturbari, si sensibilis devotionis consolatione destitutus est. Nam Deus unice delectatur vera humilitate & patientia, ei que sæpè magis placet afflictionis amaritudo, la-

borisque gravamen (dum bona voluntas & sanctum desiderium homini adest) quam internæ dulcedinis affluentia.

Si ei defunt lacrymæ exteriores, non desint interiores. Is cui omne vitium displicet, & qui Deum diligit seu diligere verè cupit, non caret interioribus lacrymis.

Porro ignorare non debet, illa exercitia, quibus aliquid ex passione Domini Jesu juxta gratiam sibi datam legit aut ruminat, majoris esse virtutis, quam alia spiritualia exercitia.

Omninò, sicut ille qui opobalsamum vel leviter contingit, necessariò suavem odorem retinet: ita is qui passionem Dominicam piè recollit, licet per modico affectu id faciat, nò potest non referre augmentum gratiæ divinæ.

Sed nec effigiem quidem crucifixi Redemptoris, homo Christianus Orthodoxæ fidei unquam reverenter aspexit aut aspiciet, sine grandi utilitate.

Semper memor sit Dei cultor, quòd ad virtutum perfectionem faciliùs feliciusque pertingeret, in benignissima Domini pietate sperando, & humiliter ac perseveranter orando, quam proprijs viribus atque conatibus confidendo. Credat, nullam orationem in Ecclesia Catholica fideliter fusam, carere fructu.

Si, conscientiam peccatorum remordente, nequit libero corde orare,

Enchiridij Parvulorū. Lib. 1.

4. *Vera
lacryma,
displacet
peccati.*

7. *Medi-
tatio Passio-
nis super-
rat alia
exerci-
tia;*

1. *Licet
non sit
magnus
affectus.*

2. *Est u-
tilissima.*

8. *Spes in
Christo
quotidiè
radican-
da.*

9. *Distra-
ctiones in
oratione.*

Sta-

Enchiri-
dii Par-
vulorū.
Lib. 1.

8. Humi-
li perse-
vantia e-
vane-
scant.

2. Etiam
imperf-
te oran-
tes; exau-
des Deum.

3. Suo tē-
pori re-
servat
Deum,
quod nūc
videtur
differre.

Statim culpam suam coram Deo cum humilitate fateatur, veniamque perat, & se corrigere proponat: atque ita demum sanctā fiduciā resumptā, faciem animæ suæ jam repurgatam ad Dominum per preces laudesque divinas levet.

Et quando ex humana fragilitate distrahitur, Deoque negligentius intendit, non idcirco arbitretur orationes suas prorsus inutiles esse, & rejici ab ipso Domino, qui pro sua ineffabili clementia atque bonitate omnia opera nostra æterna remuneratione digna reputat, si pijs sumus, & voluntatem nostram ab eo non avertimus, frequenterque dolemus atque ingemiscimus pro his quibus nos deficere & delinquere cognoscimus.

Non etiam propterea existimet se non exaudiri, quod orationis suæ effectum non statim sentiat aut videat: sed longanimis fideque plenus perseveret in sanctis petitionibus, Deo penitus committens quando & quomodo velit postulata tribuere. Nam misericors Dominus sæpè ea quæ concedere vult, differt in longum tempus præstare, eò quod non satis convenienter neque satis utili-

ter illa citius largiretur. Et plerumque exaudiens nos ad nostram salutem, non id præbet quod petimus (quia nobis non conducit) sed aliud quod expedit donat. Planè tories centum talenta (ut ita dicam) in thesauros reponit danda suo temporei qui piè orat, vel etiam illi pro quo oratio funditur, quoties ipse orans vel minimum nummum postulat.

Quando aliquis Latinæ linguæ ignarus, benigna religiosaque mente Deum Latinè laudat aut precatur, non minùs utilitatis ac meriti refert, quàm si linguâ sibi notâ laudes precesque suas Deo offerret. Nam & ægrotus quisque potionem medicinalem sumens sanitati restituitur, etiam si ipsius potionis virtutem ignoret.

Qui alicujus orationibus congrua pietate ac fide se commendat, fructum sancti desiderij sui apud Deum consequitur, etiam si is cujus preces experierat, orare pro ipso negligat.

Hæc pro qualicunque explanatione seu dilataratione utilissimum Præceptionum, quæ in brevi ista Epistola habentur, dixisse sufficiat.

CONCLUSIO EPISTOLÆ.

Enchiridij
dij Par-
vulorū.
Liber II

- I. Perseverandum contra crebros lapsus & defectus.
- II. Non superbiendum de gratia divina.
- III. Interna instabilitas, quando est involuntaria, non tollit meritum orationis.

Ioan. 6.
& 15.
*Ad ve-
ram gra-
tiam,
Perse-
verationē
& salu-
sem.

HÆC Documenta crebrò inspicere ac lege, Deum-
que precare ut ea adimplere possis, sine cuius gra-
tia nihil * boni facere potes. Non autem de-
speres propter frequentes lapsus tuos, vel propter
passionum vitiorumque indecentes motus, qui-
bus adhuc vehementer fortè impugnaris & im-
pediris : sed ex infirmitate tua in humilitate

1.
Perseve-
randum
in exerci-
tio vir-
tutum, &
tiam in-
ter mul-
tos defe-
ctus.

proficiens, bono animo esto, ac, rejecta nimia
pusillanimitate, confide in Domino JESU. Roga eum ut malis
tuis indulgeat, merita quæ tibi desunt suppleat, bona quæ necessaria
sunt concedat, & quæ concessit, sed imperfecta habes, perficiat.
Pete, quære, pulsa : nam perseverantem proculdubiò tandem exau-
diat ille qui dixit, *Omnis qui petit, accipit ; & qui querit, invenit, &*
pulsanti aperietur.

Luc. 11.

Cum verò postulata ab ipso acceperis, cave ne de donis ejus
stultè in te glorieris, aut a liquid præ cæteris te esse reputes. Illi gra-
tias age, illi totum attribue qui totum dedit, tibi nihil adscribens
præter peccatum, quod solum à teipso est.

2.
De donis
Dei non
superbi-
dum, sed
agenda
gratia.

Porro memineris, absurda illa quæ vel dormiens ligata ra-
tione pateris, vel vigilans invitatus sentis, non adimere in te virtu-
tem, quando tibi non placent, quando consensum eis denegas.
Imò verò laboris molestia, quam in talibus sustines, virtutem per-
ornat, meritumque adauget. Interna etiam instabilitas, quæ tibi
nolenti cor inter precandum psallendumque miserè (ut verbis tuis
utar) distrahitur, non tollit orationis tuæ fructum, sicut nec in-
ternæ sterilitatis ariditatisque gelu, quo te præne assidue constringi

3.
Quævis
turpitu-
do, inter-
na insta-
bilitas,
aut per-
turbatio
nil nocet,
si non
placet.

N n n

conque-

conquereris. Sed curare debes, ut vigili, strenuâ, & fideli diligentia sanctum illud opus reverenter peragas : nam crescente in te humilitate ac charitate, aliquando tibi fore dabitur, ut serena, suavi, attentaque mente rebus divinis intendas. Vale, & ora pro me.

APPENDIX

AD

ENCHIRIDII PARVVLORVM PRIOREM LIBRVM.

S. I.

Consolatio in tentationibus & defectibus, ex B. Gregorio, D. Bernardo, & Anonymo.

- 1. Omnes in hac vita obnoxios esse tentationibus.
- 2. Exordia conversionis spiritualis deliciosa, progressus vero difficiles.
- 3. Cur non statim perveniant boni ad perfectionem.
- 4. Tentationes reprimunt elationem mentium.
- 5. Adversitas secura est ad virtutem viam.
- 6. Ama quantum potes, & sufficit.
- 7. Non tantum innocentes, verum etiam penitentes diligis Deus.

Beatus GREGORIUS ait :

I. Omnes obnoxios tentationibus,

HOMO in sua conversione sæpè multum affligitur, dum hinc spiritus vocat, hinc caro revocat; hinc amor novæ conversationis invitat, hinc usus perversee verustatis impugnat.

Maxime qui ferventiores sunt,

Hostis noster adhuc in hac vita nos positos, quanto magis sibi re-

bellare conspicit, tanto amplius expugnare contendit : eos enim pulsare negligit, quos quieto jure possidere se sentit.

Quisque in ipso conversionis initio magna plerumque excipitur dulcedine consolationis, sed durum laborem postmodum experitur probationis.

Sæpè conversus quisque in eo fallitur, quod dum quibusdam donis gratiæ per dulcedinem inchoationis excipitur, confirmationem accepisse se perfectionis arbitratur : & plenitudinis consummationem æstimat, quæ adhuc blandimenta esse inchoationis ignorat. Ne ergo conversus jam sanctum se esse credat, dispensante Deo permittitur, ut post conversionem suam tentationum stimulis fatigeretur.

Plerumque virtutes, dum plus quam